

Директор Інституту
проф. А. М. Вересні

Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»

проф.

Роман САВЧУК

«2» вересня 2024 р.

BK.1

перший (бакалаврський)

Андрій РОМАНЮК

Ірина ЯЦКІВ

9. 9/9/2020

Роман САВЧУК

Олег БЕЗНОСЮК

8/2

Олег БЕЗНОСЮК

1. Опис освітнього компонента					
Назва освітнього компонента	Право соціального забезпечення Social security law				
Освітня програма	Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредит / год
Перший (бакалаврський)	Денна	В	2	3	3/90
	Заочна	В	2	3	3/90
Короткий опис предметної сфери	Право соціального забезпечення є однією з провідних галузей національної системи права. Воно виступає регулятором відносин щодо матеріального соціального забезпечення громадян у випадку настання об'єктивної обставини – соціального ризику. Предметом вивчення даного курсу є норми права, які регулюють відносини що виникають з приводу матеріального забезпечення громадян у старості, у випадку хвороби, повної або часткової втрати працездатності, а також втрати годувальника, забезпечення материнства і дитинства, призначення соціальній допомоги малозабезпеченим сім'ям, надання медичної допомоги і лікування та інших форм соціальної підтримки. Сучасне право соціального забезпечення динамічно розвивається на основі нових принципів та концепцій, охоплює нові групи відносин, які раніше виходили за межі цієї галузі права.				
Викладач освітнього компонента	Павловська Леся Володимирівна , доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат юридичних наук, доцент контактний телефон +380667750781 контактна електронна адреса lesiapavlovska@gmail.com				
Мова викладання	українська				
Передумови	Теорія держави і права, Конституційне право, Трудове право				
Пострекізити	Адміністративний процес, Фінансове право				

2. Структура освітнього компонента		
Види навантаження	Денна форма год.	Заочна форма год.
Кількість кредитів / год	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	10
• практичні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.	16	6
• лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	74
• контрольні роботи, к-сть / год.		
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Екзамен	+	+
Залік	-	-

3. Мета і завдання освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни: вивчення основних принципів та інститутів права соціального забезпечення України, особливостей правового регулювання соціально-забезпечувальних правовідносин, вироблення навичок роботи студентів з нормативним матеріалом, вирішення практичних завдань на базі соціально-забезпечувального законодавства. Завданням дисципліни є ознайомлення студентів із загальнотеоретичними правовими поняттями та категоріями, які стосуються права соціального забезпечення та системою чинного законодавства, яке регулює правовідносини в сфері соціального захисту; формування вміння застосовувати набуті знання на практиці.

Результати освітнього компонента				
Сим вол РН	Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання:	Посилання на символ ПРН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	Знати коло суспільних відносин, що регулюються правом соціального забезпечення; користуватися правовою термінологією щодо соціально-забезпечувального законодавства	ПРН 5,12,19	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	ПРН 2	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
3	Знати норми законодавства, практику його застосування, проблеми та напрями його вдосконалення	ПРН 7, 13,19	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення

				Усні відповіді
4	Орієнтуватись у системі джерел законодавства України в сфері соціального забезпечення та знати їх особливості; аналізувати, узагальнювати та правильно застосовувати соціально-забезпечувальні норми у практичній діяльності, роз'яснювати їх зміст іншим;	ПРН3, 6,13, 16	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
5	Скласти й оформлювати документи правового характеру з соціально-забезпечувальних правовідносин	ПРН 21	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
6	Логічно, послідовно, з виокремленням головного, аргументовано викладати правовий матеріал із застосуванням знань з різних джерел і галузей права	ПРН 5, 7, 12	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
7	Застосовувати правові знання з права соціального забезпечення для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку.	ПРН 12, 20, 22	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цього ОК деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН 2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
ПРН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН 5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН 6	Оцінювати недоліки і переваги аргументів та контраргументів, аналізуючи відому проблему. Прогнозувати можливі шляхи її розвитку та підшукувати способи вирішення.
ПРН 7	Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами
ПРН 9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій
ПРН 12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло
ПРН 13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права
ПРН 16	Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності
ПРН 19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН 20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН 21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до

	правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
ПРН 22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

Формування та розвиток компетентностей	
Посилання на шифр комп-сті	Вивчення ОК передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати знання положень законодавства у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово
ЗК6	Здатність розвивати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
СК7	Здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення конкретних правовідносин в сфері соціального забезпечення
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ
СК14	Здатність до консультування з правових, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування

Технологія навчання	Змішане навчання із використанням дистанційних методів навчання Методи, які використовуються під час навчання: Лекція, розповідь, пояснення, практичне заняття. Під час практичних занять забезпечується постановка проблем у сфері права соціального забезпечення, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем. На практичних заняттях викладач виконує роль модератора дискусії, тобто визначає її напрями, забезпечує необхідну динаміку та загострює увагу на проблемних аспектах. Після завершення обговорення проблеми викладач підсумовує найважливіші моменти, аналізує сильні та слабкі сторони висловлених аргументів. Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню наступні засоби техніки: презентації, лекції, дискусії, використання
---------------------	--

	різноманітних схем, таблиць та інших роздаткових матеріалів.
--	--

4. Програма та тематичний план освітнього компонента

Програма освітнього компонента	Право соціального забезпечення Social security law
--------------------------------	---

Лекційні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	ПРН 2,3,9,10,11,19	2	2
Тема 2.	Право соціального забезпечення як галузь національного права України	ПРН 3,6,10, 11,12,19	2	2
Тема 5.	Правовідносини із соціального забезпечення	ПРН 3, 5, 7, 10, 12	2	
Тема 7.	Поняття та система страхових пенсій за законодавством України	ПРН 3, 5,6, 10,11, 19,22	2	2
Тема 8.	Державне пенсійне забезпечення	ПРН 3, 6, 9,11, 19	2	
Тема 9.	Страхові допомоги	ПРН 3, 5, 6, 13, 19, 20, 21	2	2
Тема 10.	Державні соціальні допомоги	ПРН 5, 11, 19, 20,22	2	2

Практичні, семінарські, лабораторні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	ПРН 2,3,9,10,11,19	2	2
Тема 2.	Право соціального забезпечення як галузь національного права України	ПРН 3,6,10, 11,12,19	2	
Тема 5.	Правовідносини із соціального забезпечення	ПРН 3, 5, 7, 10, 12	2	
Тема 7.	Поняття та система страхових пенсій за законодавством України	ПРН 3, 5,6, 10,11, 19,22	2	2
Тема 8.	Державне пенсійне забезпечення	ПРН 3, 6, 9,11, 19	2	
Тема 9.	Страхові допомоги	ПРН 3, 5, 6, 13, 19, 20	2	
Тема 10.	Державні соціальні допомоги	ПРН 5, 11, 19, 20,22	2	1
Тема 11.	Соціальні пільги та послуги як види соціального забезпечення	ПРН 3, 9, 10, 11, 19, 20	2	1

Самостійна робота				
Символ одиниці	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	Посилання на	ДФ год.	ЗФ год.

змісту		РН ОК		
Тема 1	Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	ПРН 2,3,9,10,11,19	4	6
Тема 2	Право соціального забезпечення як галузь національного права України	ПРН 3,6,10,11,12,19	4	6
Тема 3	Джерела права соціального забезпечення	ПРН 3, 5, 7, 10, 12	4	4
Тема 4	Принципи права соціального забезпечення	ПРН 3, 5,6, 10,11, 19	4	6
Тема 5	Правовідносини із соціального забезпечення	ПРН 3, 6, 9,11, 19	4	6
Тема 6	Державні органи та їх функції у сфері соціального захисту населення.	ПРН 3, 5, 6, 13, 19, 20,21	6	6
Тема 7	Поняття та система страхових пенсій за законодавством України	ПРН 5, 11, 19, 20	4	6
Тема 8	Державне пенсійне забезпечення	ПРН 3, 9, 10, 11, 19, 20	4	6
Тема 9	Страхові допомоги	ПРН 3, 5, 13, 16, 19, 20, 21	6	6
Тема 10	Державні соціальні допомоги	ПРН 5, 10, 11, 12, 13, 16, 19	6	6
Тема 11	Соціальні пільги та послуги як види соціального забезпечення	ПРН 5, 10, 11, 12, 13, 19	4	6
Індивідуальні завдання				
Символ одиниці змісту	Опис змісту індивідуального завдання	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
1.	Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Реферат повинен являти собою результати поглибленого дослідження окремих питань курсу та бути підкріпленим значною науково-літературною базою та прикладами з практики. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 16, ПРН 19, ПРН 20.	10	10

5. Ресурси для навчання	
Список основних джерел	- Боднарук М. І. Правове регулювання соціального страхування в Україні: монографія . Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2014. 472 с. - Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. 5-ге. вид. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 488 с. - Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с. - Павловська Л.В. Право соціального забезпечення. Навчально-

методичний посібник для студентів денної та заочної форм навчання Івано-Франківського юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія». Івано-Франківськ, 2019. 91с.

5. Пенсійні правовідносини в Україні: монографія [Н.М.Хуторян, Я.В.Сімутіна, М.П.Стадник, А.А.Ширант, М.М.Шумило]: відп. ред. Н.М.Хуторян, Я.В.Сімутіна. – К.: Вид-во «Юридична думка». 2013. 276с.
6. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / О.М. Ярошенко, Г.О. Барабаш, Н.М. Вашнярчук та ін.; за ред. О.М. Ярошенка,- 5-е вид.Х.: Право, 2019. 376с.
7. Право соціального забезпечення в Україні: підручник /Т.Л. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т.А. Занфірової, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. Х.:ФІНН, 2012. С.14-27.
8. Право соціального забезпечення України: Навчальний посібник / За заг. ред. П.Д. Пилипенка. [вид. 3-є, змін. і доп.] К.: Істина, 2012. – 232 с.
9. Право соціального забезпечення України: підручник / Т. А. Замфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та інші: за заг. редакцією Т. А. Замфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка-2-ге видання –Х.:ФІНН, 2012. С. 66-104
10. Право соціального забезпечення: [навч. посіб.] / авт.: С. М. Прилипко, Г. С. Гончарова, В. В. Юровська, О. О. Конопельцева; за заг. ред. В. В. Жернакова. Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. –126 с.
11. Право соціального забезпечення: навч. посібник/ П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та інші за редакцією П. Д. Пилипенко. – К.:Видавничий дім «ІнЮре», 2006.
12. Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування: закон України від 14.01.1998 № 16/98-ВР URL:: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/16/98-вр>
13. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. №2017-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
14. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям : закон України від 01.06.2000 № 1768-III URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1768-14> .
15. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : закон України від 16.11.2000 № 2109-III URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2109-14> .
16. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю : закон України від 18.05.2004 № 1727-IV URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1727-15> .
17. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : закон України від 13.01.2005 № 2342–IV <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15> .
18. Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування: закон України від 09.07.2003 № 1058-IV URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>
19. Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: закон України від 02.03.2000 № 1533-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> .

	20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14. 21. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2464-17. 22. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. № 966 XIV URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966-14 23. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною : Закон України від 01.06.2000 № 1767-III URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1767-14. 24. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : закон України від 21.11.1992 № 2811-XII URL:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2811-12. 25. Про недержавне пенсійне забезпечення: закон України від 09.07.2003 № 1057-IV URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1057-15
--	--

Список допоміжнихджерел	1. Міжнародні соціальні стандарти : навч. посіб. / авт. А.М. Юшко, Н.М. Швець, за заг. ред. В.В. Жернакова. – Х.: Нац. ун-т „Юрид акад України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 121 с. 2. Пенсійні правовідносини в Україні : монографія / Н. М. Хуторян та ін.; відп. ред.: Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К. : Юридична думка, 2013. 274 с. 3. Пенсійне забезпечення у солідарному рівні загальнообов'язкового державного пенсійного страхування / В. М. Андрії , О. Л. Кучма, Л. М. Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Маслаков, 2018. 474 с. 4. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія / С. М. Синчук; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка.Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 421 с. 5. Правові проблеми пенсійного забезпечення в Україні : монографія / Н. М. Хуторян, М. М. Шумило, М. П. Стадник та ін. К. : Ін Юре, 2012. 540 с. 6. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с. 7. Сташків, Б.І. Пільги у праві соціального забезпечення: навчальне видання. Чернігів : ЧДПСТП, 2011. 175с. 8. Сташків, Б.І. Проблеми пенсійного забезпечення: навчальне видання. Чернігів : ЧДПСТП, 2011. 140 с. 9. Сорочишин М. В. Правові аспекти соціального діалогу у сфері праці: монографія; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Юридична література, 2014. 208 с. 10. Тищенко О. В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування і розвитку галузі: монографія /О. В. Тищенко. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 394 с. 11. Хуторян Н.М. Право на пенсію та його реалізація за сучасним законодавством України. / Н. М. Хуторян, М. М. Шумило та ін. – К. : Юрид. думка, 2012. 208 с.
----------------------------	---

	12. Ширант А.А. Принципи пенсійного забезпечення: монографія/ А.А. Ширант. К.: ДІА, 2012. 192с. 13. Яригіна Є. П. Соціальне забезпечення сімей з дітьми : міжнародний досвід та українська модель : монографія. Х. : Монолит, 2016. – 196 с.
--	--

Інформаційні ресурси в Інтернеті	1) http://rada.gov.ua/ Офіційний веб-портал Верховна Рада України 2) http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index Офіційний веб-портал Міністерство соціальної політики України 3) http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index Офіційний веб-сайт Державна служба зайнятості 4) https://www.pfu.gov.ua/ Офіційний веб-портал Пенсійний фонд України
----------------------------------	--

6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань (контролю)	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання. Проміжний контроль проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоюваності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення проміжного контролю: контрольна робота, колоквіум. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку та/або екзамену.

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)			
Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або максимальна оцінка в балах	Групове чи індивідуальне оцінювання	Посилання на РН
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50		
•опитування на практичних заняттях	30	групове	5,9,10,11,19
•виконання письмових завдань, контрольних робіт, тестових завдань, задач	20	індивідуальне	3, 5, 13, 16, 19
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50		
• письмова компонента	10	індивідуальне	5, 13, 16, 19
• усна компонента	40	індивідуальна	3, 5, 13, 16, 19
Разом за дисципліну	100		

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за 100-	Оцінка в ЄКТ	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
--------------------	--------------	----------------------	---------------------	-------------------------------

бально ю шкало ю	C			Екза- мен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

7. Інші застереження щодо вивчення освітнього компонента

Вимоги викладача:	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, нормативно-правовими джерелами, засобами масової інформації є необхідною умовою.
-------------------	--

Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Недостатнє правове регулювання соціально-забезпечувальних відносин, наявність великої кількості підзаконних актів, колізії у законодавстві.
--	--